

Hepatitis A

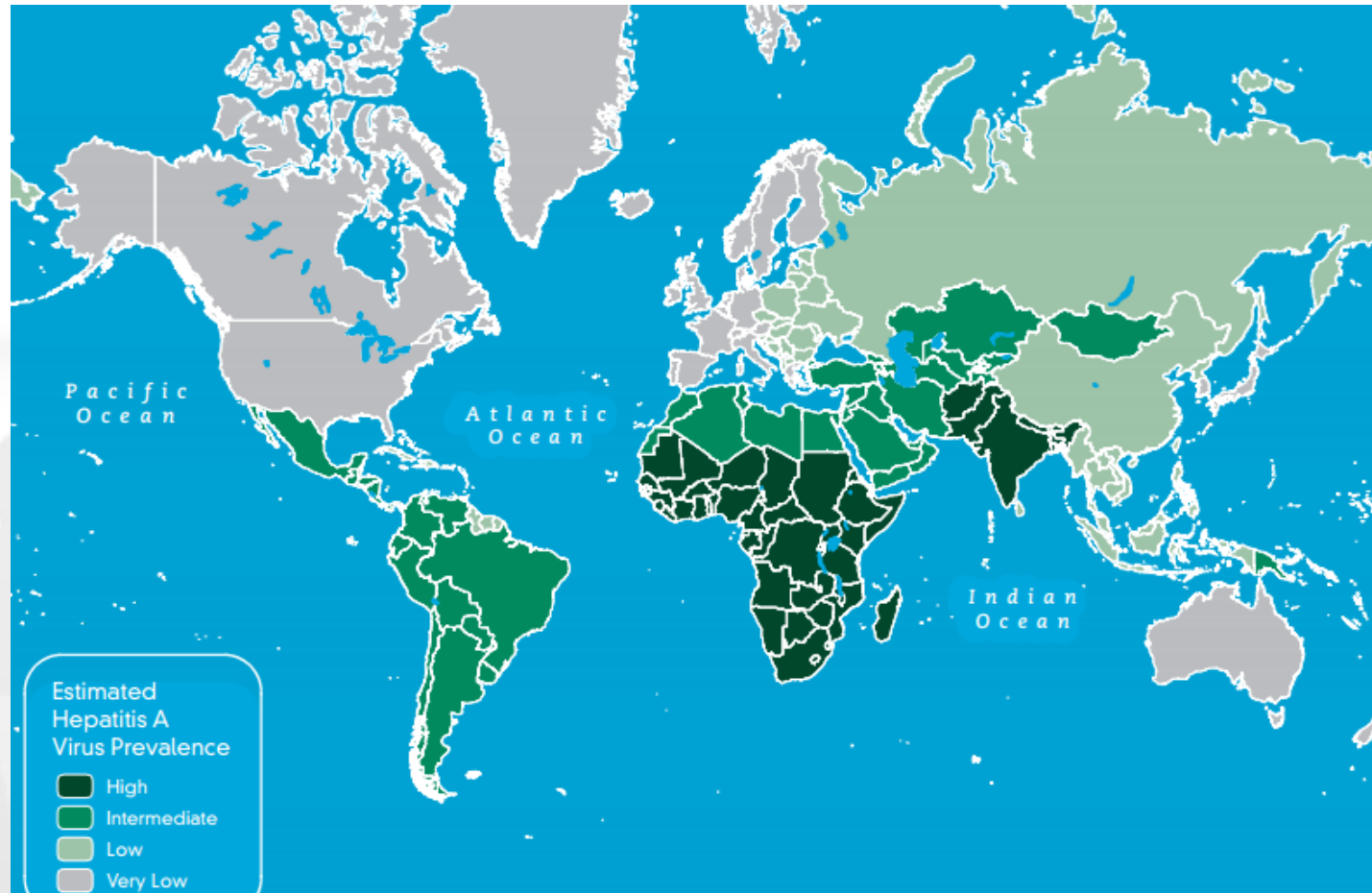
www.hepatitisinfo.nl

Hepatitis A

- Epidemiologie
- Transmissie
- Virologie
- Symptomen van een infectie met hepatitis A
- Diagnostiek
- Behandeling
- Preventie

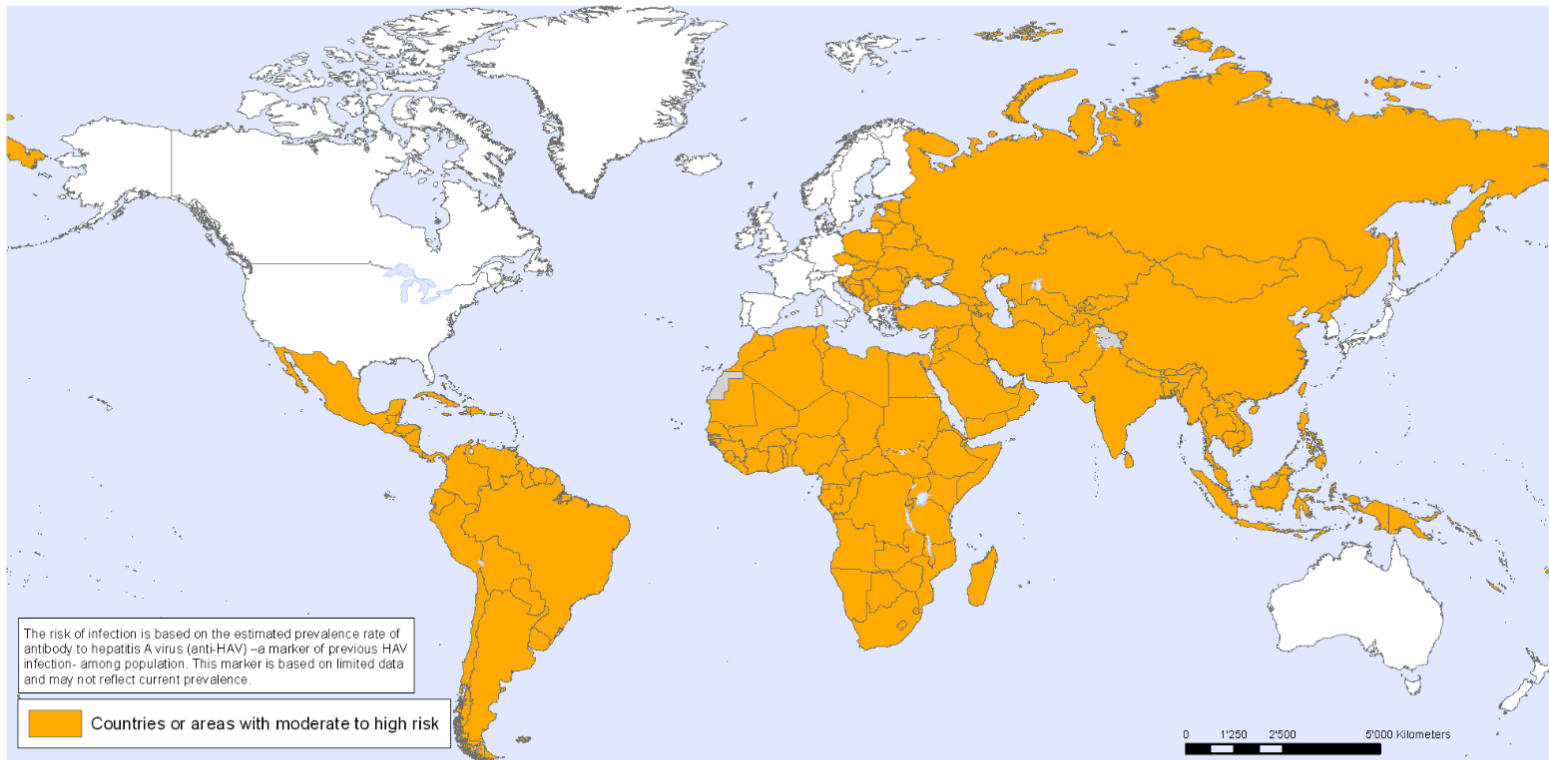
Hepatitis A epidemiologie

<http://wwwnc.cdc.gov/travel/pdf/yellowbook-2012-map-03-03-estimated-prevalence-hepatitis-a.pdf>

Hepatitis A epidemiologie

Hepatitis A, countries or areas at risk

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted and dashed lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement.

Data Source: World Health Organization, Jacobsen KH, Wiersma ST. Hepatitis A virus seroprevalence by age and world region, 1990 and 2005. *Vaccine* 2010 Sep;28(41):6653-7
Map Production: Public Health Information and Geographic Information Systems (GIS) World Health Organization

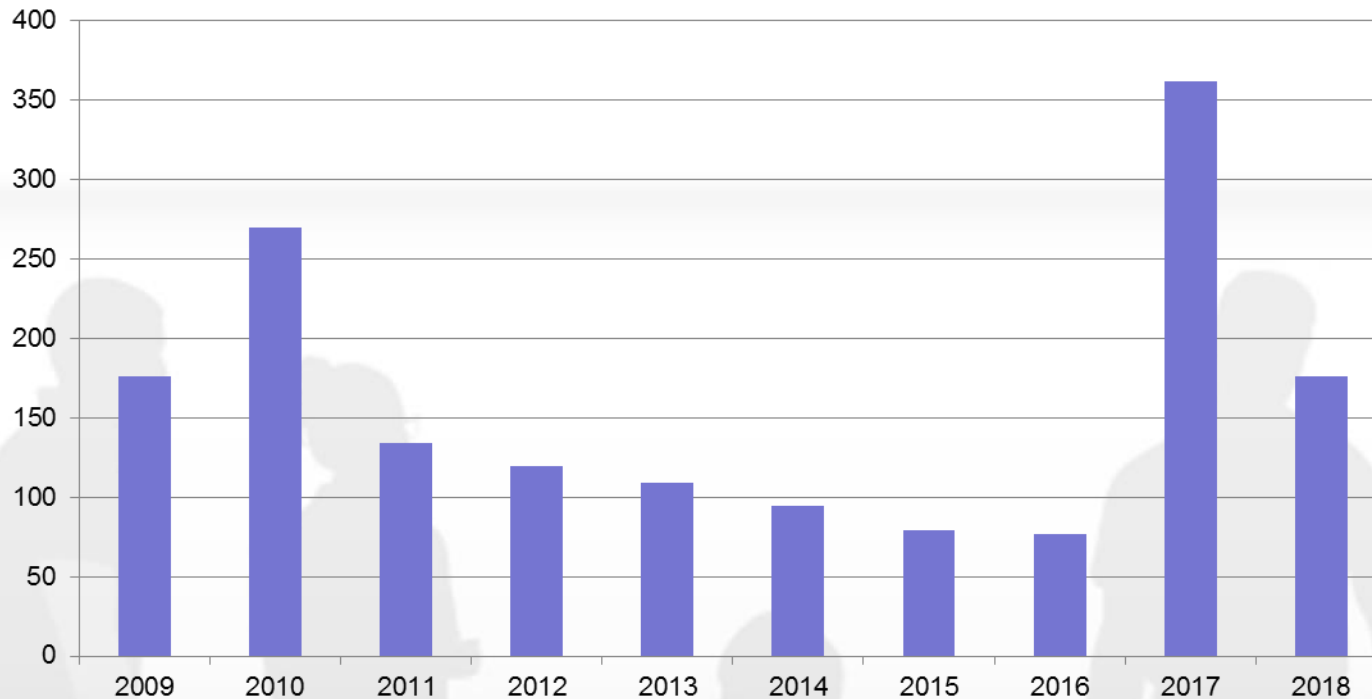

© WHO 2012. All rights reserved.

Bron: http://gamapserver.who.int/mapLibrary/Files/Maps/Global_HepA_ITHRiskMap.png?ua=1

Aangiftecijfers Nederland

(meldingen in het kader van de Wet Publieke Gezondheid)

Bron: Infectieziektenbulletin RIVM

Hepatitis A transmissie

Belangrijkste transmissie fecaal-orale route

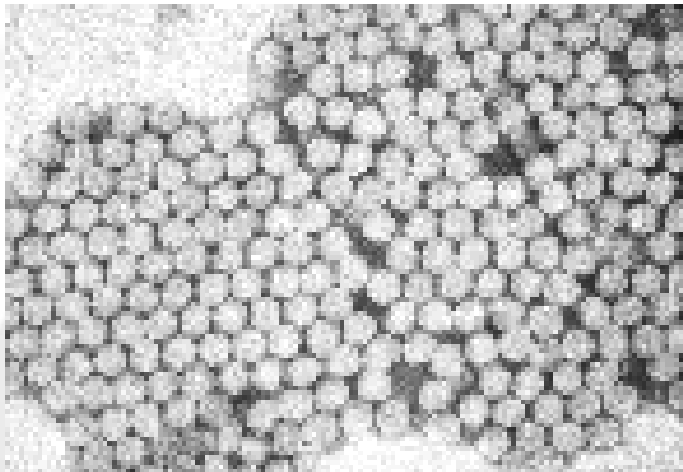
- Besmettingsbronnen:
  - voedsel (zoals rauwkost, schaal en schelpdieren, ingevroren gecontamineerde producten)
  - water dat besmet is met ontlasting van een geïnfecteerde persoon
  - Het virus blijft vele maanden tot jaren infectieus, zelfs in opgedroogde feces
- Het hepatitis A-virus vermenigvuldigt zich in de lever
- Na 10-12 dagen is het virus aantoonbaar in het bloed en wordt het virus via de gal uitgescheiden in de ontlasting
- Grootste kans op besmetting 1-2 weken voor het begin van de ziekteverschijnselen tot 1 week na optreden van icterus
- Meestal is 3 weken na begin van de ziekteverschijnselen geen virus meer aantoonbaar in de ontlasting

Hepatitis A transmissie

Risicogroepen:

- Reizigers naar gebieden waar hepatitis A veel voorkomt
- Gezinsleden van patiënten met hepatitis A
- MSM
- Druggebruikers
- Beroepsmatig:
  - Medewerkers die frequent in contact komen met feces, bv medewerkers van kinderdagverblijven, instellingen verstandelijk gehandicapten, endoscopieafdeling, kinderafdeling
  - Schoonmakers, rioolwerkers

Hepatitis A virologie

Bron: virology.net

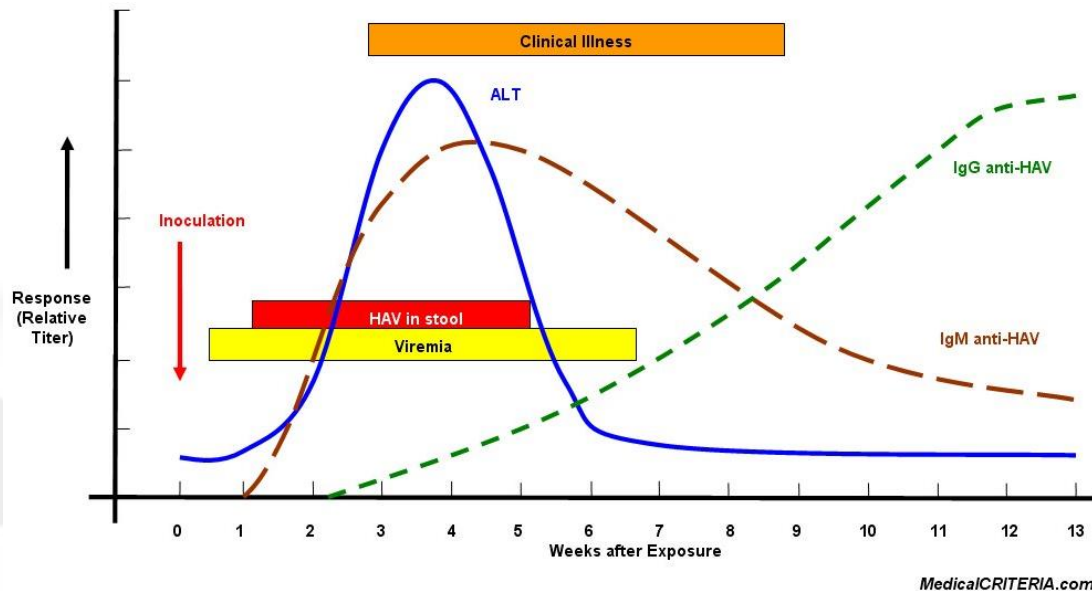
- In 1973 ontdekt door Purcell
- Het is een enterovirus en lid van de familie van Picornaviridae (RNA-virus)
- Vermenigvuldiging van het virus vindt alleen plaats in de lever
- De mens is het enige reservoir van het virus
- Het virus kan jarenlang buiten het lichaam overleven
- Het virus kan worden geïnactiveerd door verhitting $>85^{\circ}\text{C}$, formaline, chloor

Hepatitis A symptomen

- Incubatietijd 2 -7 weken; gemiddelde incubatietijd is 28 dagen
- Symptomen: vermoeidheid, lichte koorts, soms pijn in de bovenbuik en misselijkheid
- Kinderen hebben meestal geen ziekteverschijnselen, bij slechts 30 procent van kinderen jonger dan 6 jaar treden klachten op
- Bij volwassenen veroorzaakt hepatitis A in meer dan 70% van de gevallen ziekteverschijnselen, zoals het geel kleuren van huid en oogwit (icterus), het donker worden van urine (de kleur van cola) en het ontkleuren van ontlasting (de kleur van stopverf)
- De ziekte verschijnselen kunnen vaak enkele maanden aanhouden
- Levenslange immuniteit

Hepatitis A diagnostiek

HAV-RNA kan aangetoond worden in ontlasting 1 week voorafgaand aan de symptomen tot meer dan 2 weken vanaf het begin van de klachten

IgM antistoffen tegen HAV wijzen op een recente infectie

IgG zonder IgM wijst op een doorgemaakte infectie of vaccinatie

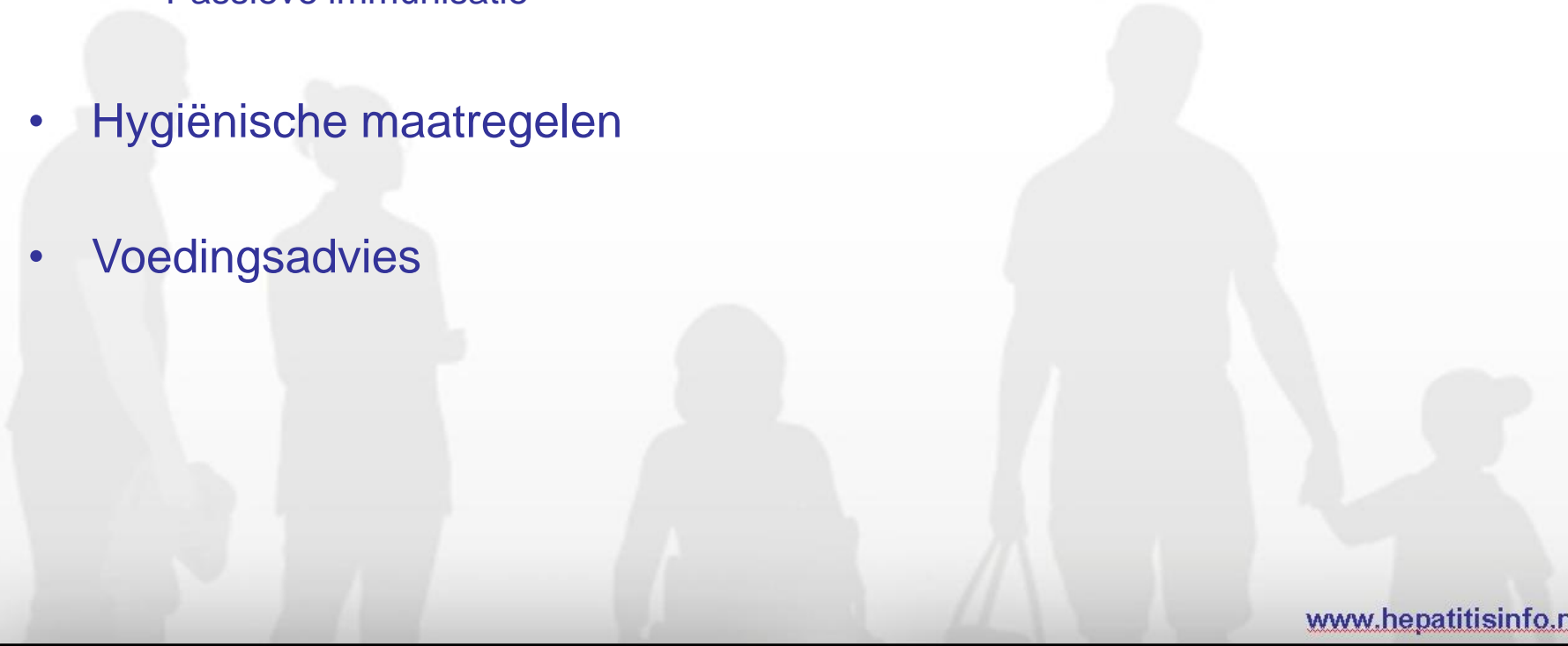
Hepatitis A behandeling

- Er is geen behandeling met antivirale middelen mogelijk
- De ziekte moet haar natuurlijk beloop hebben
- Het is verstandig om geen alcohol te gebruiken
- Een speciaal dieet hoeft niet gevolgd te worden

Hepatitis A preventie

- Immunisatie
  - Actieve immunisatie
  - Passieve immunisatie
- Hygiënische maatregelen
- Voedingsadvies

Hepatitis A preventie

Doelgroep

- Reizigers naar middel- en hoog endemische gebieden
- Contacten mogelijk besmette personen of besmet voedsel
- Personen met hemofilie
- Personen met chronische hepatitis B
- Personen met chronische hepatitis C
- MSM
- Beroepsmatig risico op blootstelling

Hepatitis A preventie – actieve immunisatie

Hepatitis A vaccin

- Geïnactiveerd hepatitis A-virus
- Immuniteit treedt snel op; binnen twee weken is circa 90% van de immunocompetente patiënten beschermd, na een maand circa 100%
- Geeft 3 – 5 jaar bescherming
- 2^e vaccinatie na 6-18 maanden geeft langdurige bescherming
- Leeftijd vaccinatie > 1 jaar
- Bij zwangerschap alleen op strikte indicatie
- Wordt ontraden bij borstvoeding

Hepatitis A preventie – actieve immunisatie

Hepatitis A+B vaccin

- Geïnactiveerd hepatitis A-virus en hepatitis B-oppervlakte-antigeen (HBsAg)
- Een maand na de derde dosis zijn bij vrijwel 100% (tegen hepatitis A) en >95% (tegen hepatitis B) van de gevaccineerden antistoffen waar te nemen
- Dosering: op dag 0, na 1 maand en 6 maanden na de eerste dosis
- Geeft langdurige bescherming
- Leeftijd vaccinatie > 1 jaar
- Bij zwangerschap alleen op strikte indicatie

Hepatitis A preventie – passieve immunisatie

- Gammaglobulinen
- Geïsoleerd uit bloed
- Wordt vanwege risico op overdracht andere ziekten / prionen beperkt gebruikt
- Geeft direct kortdurende bescherming
- Advies ACIP 2018: voor personen <40 jaar is postexpositie-profylaxe door vaccinatie binnen 14 dagen ook mogelijk. Zie: <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/67/wr/mm6743a5.htm>

Hepatitis A preventie - hygiëne

Advies

- Handen wassen met vloeibare zeep na toiletbezoek
- Handen wassen voorafgaand aan voedselbereiding

Hepatitis A preventie - voeding

Advies

- Geen ongekookt water / verse vruchtensappen drinken
- Geen rauwe groenten, salades of ongeschild fruit eten
- Geen ijsblokjes
- Geen schaal- en schelpdieren tenzij deze verhit zijn (minimaal 85-90°C, minimaal 4 minuten).

Bronnen

- WHO Hepatitis A factsheet
- LCI-richtlijn Hepatitis A
- NHG-Standaard Virushepatitis en andere leveraandoeningen
- Farmacotherapeutisch Kompas / Hepatitis A-vaccin
- CDC

